

Name of Teacher - MOUMITA SARKAR

Topic - SEM-IV, SUB-SANGE, PAPER- CCA4, SEC-A - लघुसिद्धान्तकौमुदी

'संज्ञापकरणम्'

1. लघुसिद्धान्तकौमुदी ग्रन्थस्य रचयिता कः?
⇒ 'लघुसिद्धान्तकौमुदी' ग्रन्थं ब्रह्मिणी आचार्यविरचितम्।
2. साहेश्वरसूत्राणि कति?
⇒ साहेश्वरसूत्रं षोडशोऽक्षरम्।
3. साहेश्वरसूत्रेषु कौट्यं वर्णः द्विरुपदिष्टः?
⇒ साहेश्वरसूत्रे 'श'-कारं वर्णं द्विरुपदिष्टं शब्दोक्तम्।
4. किमर्थमुपदिष्टानि साहेश्वरसूत्राणि?
⇒ अनादिप्रश्नशत्रुसंज्ञाविरक्तम् इत्येव साहेश्वरसूत्रं उपदिष्टं शब्दोक्तम्।
5. सूत्राणि कानि? कानि तानि?
⇒ सूत्रं प्रथमप्रकारम्। अत्रानि त्रयास्तत्र - संज्ञा, पठित्वात्, विधि, निष्ठा, अतिदेश उ अर्थिकम्।
6. अन्यहन्ताम् इत्संज्ञाविधायकं सूत्रं किम्?
⇒ अक्षरान्तम् (संज्ञावर्णम्) इत्संज्ञाविरक्तम् सूत्रं इत्येव - 'शब्दोक्तम्'।
7. अनुनासिकाचाम् इत्संज्ञाविधायकं सूत्रं किम्?
⇒ अनुनासिकम् अत् (संज्ञावर्णम्) इत्संज्ञाविरक्तम् सूत्रं इत्येव - 'उपदेशोऽनुनासिक इत्'।
8. प्रत्याहारसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम्?
⇒ प्रत्याहारसंज्ञाविरक्तम् सूत्रं इत्येव - 'आदिशब्दोऽप्येव'।
9. अनुनासिकसंज्ञासूत्रं किम्?
⇒ अनुनासिक संज्ञा विरक्तम् इत्येव - 'सूत्रानुनासिकवर्णोऽनुनासिकः'।
10. अकारस्य कति श्रेयाः?
⇒ अकारं २६ प्रवर्णम्।
11. सवर्णसंज्ञासूत्रं किम्?
⇒ सवर्णसंज्ञाविरक्तम् सूत्रं इत्येव - 'सूत्राद्यप्रथमम्; सवर्णम्'।
12. कण्ठस्थानं केषां वर्णानाम्?
⇒ अ-आ, वा वर्ण (क, ख, ग, घ, ङ) अयं विवर्जनीयम्-ए उच्चारणस्थानं वर्णोक्तम्।
13. तालुस्थाने केषां वर्णाः निष्पद्यन्ते?
⇒ इ, ई, उ वर्ण (च, छ, ज, झ, ञ) अयं प्र, म् - ए उच्चारणस्थानं इत्येव तालु।
14. केषां वर्णानाम् उत्पत्तिस्थानं मूर्धा?
⇒ ई, ऐ, औ वर्ण (ट, ठ, ड, ढ, न) अयं ए, ए - ए उच्चारणस्थानं इत्येव मूर्धा।

